

עמידה על הזכות לפרטיות

2.5.2023

פרופ' מיכאל בירנהק

הפקולטה למשפטים, אוניברסיטת ת"א

כמה הערות

1. המשמעות של היעדר תביעות
2. תביעות בשל פגיעה בפרטיות קלאסית (בין אדם לזולת)
3. תביעות בשל פגיעה בפרטיות מידעית (data protection)
4. תביעות בשל פגיעה בפרטיות חוקתית (בין אדם למדינה)
5. תובענות ייצוגיות – עו"ד אייל שגיא

משמעות היעדר תביעות

- התביעות הן "מתחת לפנס", אבל הגלוי אינו מעיד על הנסתר

- המשפט עלי ספר מול המשפט בפעולה

- השפעת החוק:

- לפני פעולה: בדיקה משפטית ← הימנעות או שינוי
- לפני תביעה: התראה אפקטיבית, הפסקת הפגיעה, פיצוי מחוץ לבית המשפט
- אחרי תביעה: פשרה, גישור, בוררות

עמימות החקיקה

- שינויים חברתיים:

- נורמות חברתיות מאתגרות או מייתרות את הצורך בחקיקה מפורשת

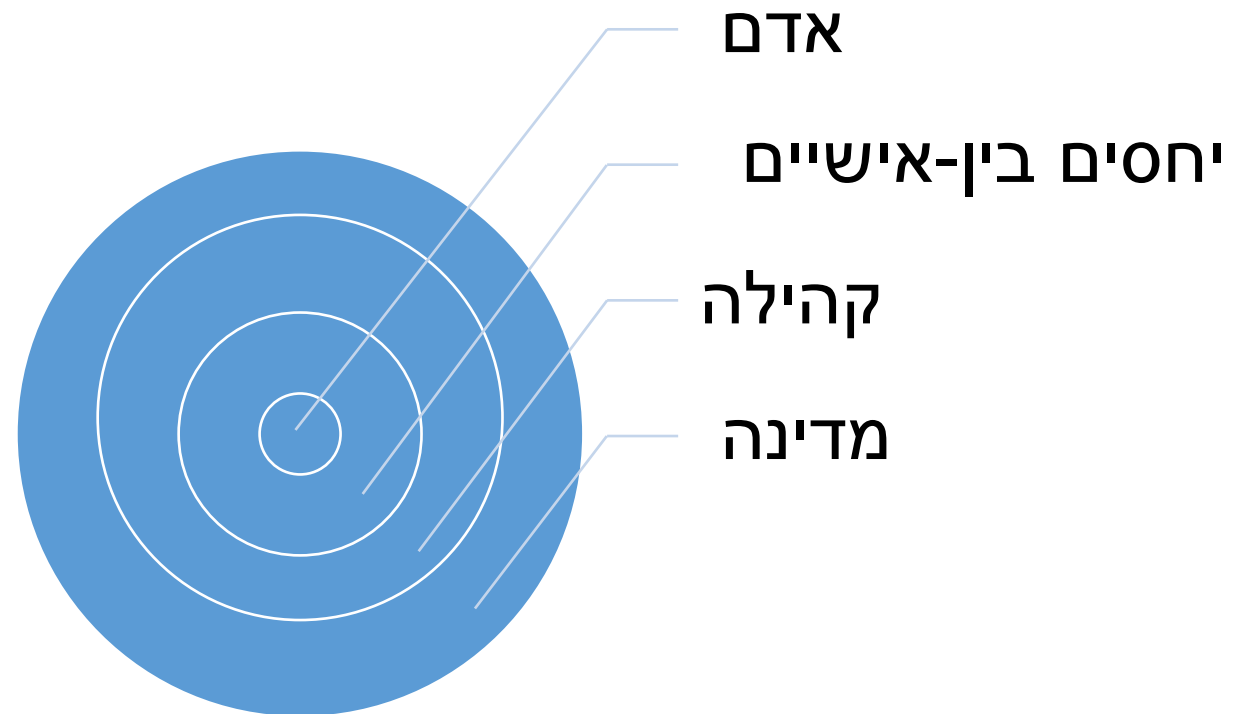
- שינויים טכנולוגיים:

- אנחנו יודעים שיהיו שינויים לא ידועים (known unknown)
- ולכן החקיקה מנסה לשמור על ניטרליות לטכנולוגיה (אבל זה מיתוס)

- צרכי השוק והמדינה משתנים

← החקיקה מנוסחת בכוונה תחילה באופן שמחייב ומזמין פרשנות תכליתית

הצדקות הפרטיות

איך אני נוהג/ת?

פרטיות קלאסית

- יחסים בין אדם לזולת
- פרק א לחוק
- נורמות חברתיות
- שינויים טכנולוגיים, חברתיים, עסקיים
- למשל:

• האם מידע ביומטרי = ענייני הפרט של אדם?

• מה עם נתוני מיקום?

← עמימות מובנית

התיישנות

- ס' 26. תקופת ההתיישנות של תביעה אזרחית לפי חוק זה היא שנתיים
- היסטוריה: חוק חדש! בזהירות, ננסה
- Naming, Blaming, Claiming
- במיוחד במצבים טכנולוגיים מורכבים
- או בהקשרים אנושיים מסובכים – סכסוך משפחה

פרטיות מידעית

Google™

אתגרים

- **הדין הישראלי חלקי וחסר**

- חזרה מהסכמה, מחיקת מידע, זכות להישכח, נIOD מידע

- **קושי ראייתי**

- המידע על השימוש במידע נמצא אצל הנתבעים, למשל למי הועבר המידע, שימושים נוספים וכדומה

- מערכות טכנולוגיות סבוכות

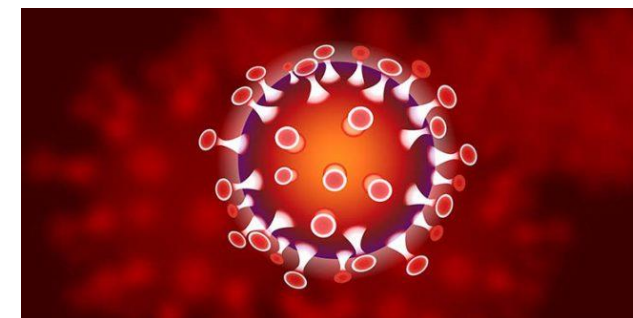
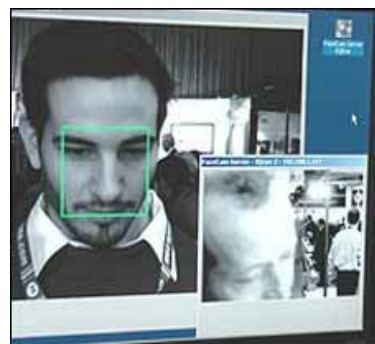
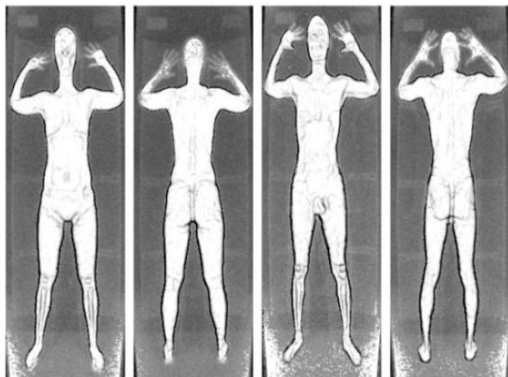
- **קושי בכימות הפיצוי**

- ס' 29א לחוק – חל רק על פרטיות קלאסית (במשפט בשל עוולה אזרחית לפי ס' 4")

- **התיישנות**

פרטיות חוקתית

• **תקיפה חוקתית ישירה – נדיר**

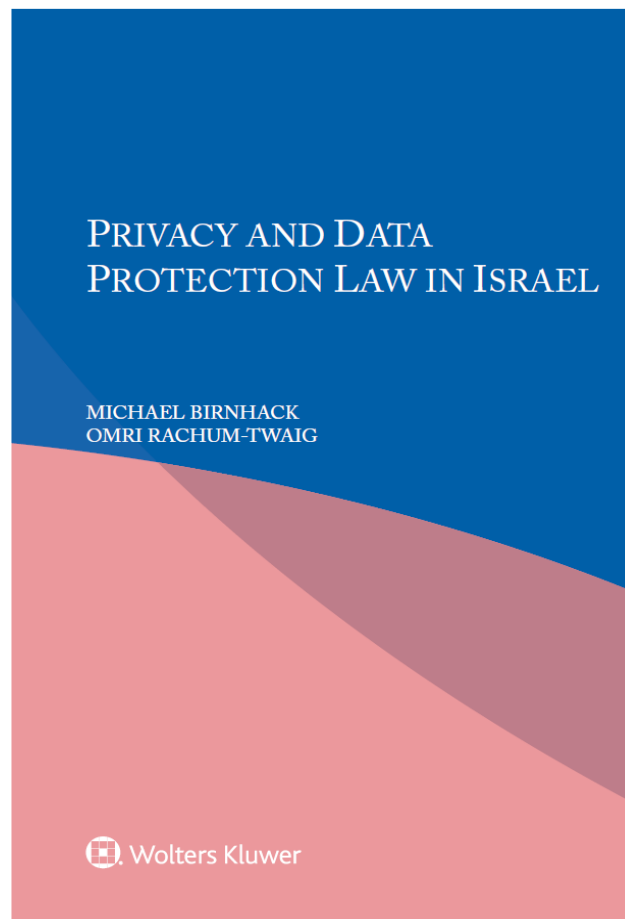
- חוק נתוני תקשורת (פרשנות מקיימת של החוק)
- חוק המאגר הביומטרי (נמחק)
- מעקב השב"כ בקורונה (החוק חוקתי; פרשנות מצמצמת)
- תלוי ועומד: עין הנץ

• **תקיפה חוקתית עקיפה:**

- פעולה בלי סמכות (מעקב סמוי; מחסומי מס, פעולות שיטור כשאין חשד לעבירה)

תביעה נזיקית נגד המדינה?

- ס' 24: "חוק זה חל על המדינה."
  - מעט מאוד תביעות נזיקיות:
  - רביה נ' רשות שדות התעופה – איסוף והעברת מידע ביומטרי לגוף ממלכתי
  - תושבי קרית מוצקין נ' ראש העיריה
  - **המדינה: צריך למצות הליכים במשפט המנהלי (גליק נ' משטרת ישראל)**
  - **בית המשפט:**
  - עוולה היברידית (מנהלי + נזיקי) או רק נזיקי?
  - שיקול דעת פגום (מנהלי) או הפרה של החוק הקיים (נזיקי)
- ← אי ודאות גבוהה + התיישנות**

תודה!

birnhack@tauex.tau.ac.il

הפקולטה למשפטים
ע"ש בוכמן
אוניברסיטת תל אביב

